

מכון "הלכות שבת השנתי" - ללימוד כל אורח "הלכות שבת" במעגל כל שבתות השנה שעל ידו מפעל עולמי ללימוד שולחן ערוך מחבר עם רמ"א אמר הקב"ה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניהם ברבים הלכות שבת כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת

אמר רחבי"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכנו אפילו עובד עבודה זרה נדור אנוש מוחלין לו הלכות שבת השנתי לימוד שולחן ערוך הלכות שבת לכל שבתות השנה - עמוד אחד ליום חיובא ומיא לדורש ולתור לדעת הלכות שבת, ולעבוד עליהם לפחות פעם אחת בשנה. (ספר חסידים)

קודם הלימוד יאמרו: הנני רוצה ללמוד. כדי שביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי דעות התורה. ונהיני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחלים ויהודנה"י על ידי הנעלים ברחמיו ורחמינו ביחודא שלים בשם כל ישכאל.

סדר הלימוד לשבת פ' וילך המשך סימן שלה - דין חבית שנשברה

ה. נתפזרו לו פירות בחצר אחד הנה ואחד הנה מלקט מעט מעט ואוכל ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה ואם נפלו במקום אחד נתן אפילו לתוך הסל אלא אם כן נפלו לתוך צרורות ועפרוריות שבחצר שאז מלקט אחד אחד ואוכל ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה (ועייך לעיל סימן ש"ט):

סימן שלו - אם מותר לילך על גבי העשבים, וכן באילן, וכו' י"ג סעיפים

א. אין עולים באילן בין לח בין יבש ואין נתלים בו ואין משתמשין במחובר לקרקע כלל גזרה שמא יעלה ויתלוש. עלה באילן בשבת בשוגג מותר לירד במזיד אסור לירד ואם עלה מבעוד יום בכל גוונא מותר לירד משחשיכה ויש אומרים הדני מילי כשהיה דעתו לירד מבעוד יום אבל לא היה דעתו לירד מבעוד יום לא ירד משחשיכה כיון שהיה דעתו לישוב שם באיסור. הגה: ודוקא אם שעלה שם אבל אם הניח שם חפץ מבעוד יום אסור ליטלו משם בשבת (המגיד פרק כ"א) וכל זה באילן וכיוצא בו אבל קנים הרכים כירק מותר להשתמש בהם אף על פי שמחוברים בקרקע דאין אסור להשתמש בירק (הגהות אשירי פרק בכל מערבין בשם אור זרוע ובית יוסף):

ג. שרשי אילן הגבוהים מן הארץ ג' טפחים אסור להשתמש בהם פחות מכאן מותר להשתמש בהם דכרקע חשיבי ואם באים מלמעלה ויורדים למטה במקום שגבוהים שלשה אסורים ובמקום שאין גבוהים שלשה מותרים היו גבוהים שלשה וחלל תחתיהם אף על פי שמצד אחד אין חלל תחתיהם והרי הן שוים לארץ אסור לישוב אפילו על צד השוה לארץ:

ג. מותר לילך על גבי עשבים בין לחים בין יבשים כיון שאינו מתכוין לתלוש אבל האוכלים בגנות אסורים ליטול ידיהם על העשבים שמשקים אותם אף על פי שאינם

מכוונים פסיק רישיה הוא אבל מותר להטיל בהם מי רגלים או שאר משקים שאינם מצמיחין. הגה: ולכן טוב להחמיר שלא לאכול בגנות אם ישתמש שם עם מים דבקושי יש ליהדר שלא יפלו שם מים (בית יוסף בשם סה"ת):

ד. יש ליהדר מלהשליך זרעים במקום ירידת גשמים שסופן להצמיח ואם ישליך לתרנגולים לא ישליך אלא כשיעור שיאכלו בו ביום או ליומים ואם הוא במקום דריסת רגלי אדם מותר שאין סופו לצמוח:

ה. עשבים שעלו על אוזן הכלי מלחות הכלי חשובים כמחוברים לקרקע והתולשן חייב:

ו. עשבים שתחבן בעפר מבעוד יום כדי שיהיו לחים מותר לאחזו בעלים ולהוציאן והוא שלא השרישו וגם צריך שאינו רוצה בהשרשתן אבל אם נתכוין לזריעה אסור:

ז. אסור לתלוש אפילו מעציץ שאינו נקוב:

ח. עציץ (פירוש חצי כד שזורעים שם עשבים) (ערוך), אפילו אינו נקוב, יש ליהדר מליטלו מעל גבי קרקע ולהניחו על גבי יתדות או איפכא בין שהוא של עץ בין של חרס. הגה: יחור של אילן שנפשח מערב שבת מן האילן ובו פירות מותר לתלוש הפירות ממנו בשבת (רבינו ירוחם נתיב י"ב חלק ב'):

ט. צנור המקלח מים מן הגג שעלו בו קשים ועשבים שסותמים ומעכבים קילוחו ומימיו יוצאים ומתפשטים בגג ודולפים לבית ממעכן ברגלו בצנעה דכיון דמתקן על ידי שינוי הוא שאינו עושה אלא ברגליו במקום פסידא לא גזרו רבנן:

י. הדס מחובר מותר להריח בו אבל אתרוג ותפוח וכל דבר הראוי לאכילה אסור להריח בו במחובר שמא יקוץ אותו לאכלו:

יא. השורה חטים ושעורים וכיוצא בהם במים הרי זה תולדת זורע וחייב בכל שהוא. הגה: ומותר להעמיד ענפי אילנות במים בשבת ובלבד שלא יהיו בהם פרחים ושושנים שהם נפתחים מלחלוחית המים (מהר"ל) ועייך לקמן סימן תרנ"ד:

יב. תאנים שיבשו באיביהן וכן אילן שיבשו פירותיו בו התולש מהם בשבת חייב אף על פי שהם כעקורים לענין טומאה:

יג. אסור להשתמש בצדדי האילן אבל בצדי צדדין מותר לפיכך אסור לסמוך הסולם לצדי האילן כדי סליק ביה משתמש בצדדין אבל אם יש יתד תקועה בצדי האילן מותר לסמוך סולם עליו הוזה לה יתד צדדין וסולם צדי צדדין ואם נעץ בו יתד ותולה בו כלכלה היתד נקרא צדדין והכלכלה כצדי צדדין. הגה: ומותר ליגע באילן ובלבד שלא ינידנו (בית יוסף בשם אורחות חיים) בוד עמוק אפילו מאה אמות מותר לירד ולעלות ומטפס ויורד ומטפס ועולה ולא חיישינן שמא יעקור קרקע בירידתו ועלייתו (טור):

סימן שלו - דין כיבוד הבית ודבר שאינו מתכוין, וכו' ד' סעיפים

א. דבר שאין מתכוין מותר והוא שלא יהא פסיק רישיה הלכך גורר אדם מטה כסא וספסל בין גדולים בין קטנים ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ ומותר לרבוץ הבית כיון שאינו מתכוין להשוות גומות אלא שלא יעלה האבק:

ב. אסור לכבד הבית אלא אם כן הקרקע מרוצף ויש מתירין אפילו אינו מרוצף. הגה: ויש מחמירין אפילו במרוצף (טור בשם ר"י ומרדכי ריש פרק כל הכלים ורבינו ירוחם חלק י"ג וסמ"ג וסה"ת) וכן נוהגין ואין לשנות מיהו על ידי עכ"ם מותר (רבינו ירוחם נתיב י"א) וכן על ידי בגד או מטלית או כנף אווה הקלים ואינו משהו גומות (אגור). ואסור לכבד הבגדים על ידי מכבדות העשויים מקיסמים שלא ישתברו קיסמיהם (הגהות אלפסי פרק הוורק):

ג. אין סכין את הקרקע ולא מדיחים אותו אפילו הוא מרוצף:

ד. אסור לצדד חבית על הארץ דכיון שהיא כבדה יבוא להשוות גומות ודאי והוי פסיק רישיה:

